

Štórski

ŽELEZAR

15. julij 1963

Št. 7

Leto III

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ŽELEZARNE ŠTÓRE

IZVRŠITEV LETNEGA PROIZVODNEGA
PLANA ZA JUNIJ 1963

1. Aglomeracija	51,5 %
2. Elektroplavž	42,1 %
3. Jeklarna	45,1 %
4. Valjarna	49,5 %
5. Siva livarna	51,5 %
6. Livarna valjev	51,0 %
7. Obdelovalnica valjev	55,0 %
8. Samotna	52,6 %

SKUPAJ PODJETJE (brez gredic) 47,6 %

ŠTÓRSKI ŽELEZAR, glasilo delovnega kolektiva železarne Štore — Izhaja vsak mesec — Odgovorni urednik: Stane Ocvirk — Uredniški odbor: inž. Dušan Burnik, Antón Mackošek, Rajko Markovič, Stane Ocvirk, Stane Sotler, Borivoj Wudler, inž. Niko Zakonjšek in Ivan Zmahar — Tiska ČP »Celjski tisk« Celje

OB DNEVU VSTAJE

Doaindvajset let je preteklo od dni, ko je partija popeljala jugoslovanske narode v boj, ki je imel samo dve alternativni: Izgubiti vse ali vse dobiti! V juriših na bunkerje, skozi obroče sopražnih oklopnikov, ob preziranju smrti, v spopadu z zaostalostjo, so jugoslovanski narodi postavili temelje novi družbi. Nikoli ne bo zbledel spomin na junake, ki so dvignili zastavo upora in revolucije v dneh, ko je Evropa klečala poražena pred fašizmom. Pred 22. leti se je slovensko ljudstvo 22. julija dvignilo h upor proti fašističnemu okupatorju in domačim izdajalcem. Fašistične tolpe so med prvimi državami Evrope napadle naše ozemlje vendar niso mogle zlomiti svobodnega duha naših ljudi. Kapitulirali so državni in vojaški vrhovi stare Jugoslavije, razbita je bila njihova armada, a država razkosana na več okupatorskih področij. To je bil čas, ko so bile sile osi na vrhuncu svojih moči in ko se je zdelo, da Hitlerjevi novi načrti niso neostvarljivi. Njegove enote so naglo prodirale v globino sovjetske države, a v državah zaslužnjene Evrope je vladala negotovost. V takih razmerah se je slovensko ljudstvo dvignilo k upor. Temeljna postavka v uspeh je bila vera v neizčrpno moč ljudstva in v njegovo pripravljenost, da se v čedalje večjem obsegu angažira v oboroženi borbi za dokončne zmage.

Z dnem zmage nad fašizmom, nad izdajalci in izkoriševalsko razredno družbo pa je bil dokončan šele prvi del naše revolucije. Pred borci, ki so jurišali skozi sedem težkih ofenziv so bile nove, nič manj težke naloge. Izgradnja nove države, nove družbene ureditve, predvsem pa čvrstih ekonomskih temeljev, vse to je terjalo novih naporov od delovnih ljudi naše domovine. V težkih obdobjih obnove so bili nosilci revolucije spet jedro na katerega se je naslanjalo naše podstovo, naša zveza komunistov in tovariš Tito.

Spominski dnevi so obračun za nazaj, namenjeni pa so tudi za pogled naprej. V soočenju s problemi našega notranjega razvoja, prilagojenimi mednarodnemu položaju, z moralno silo tradicije osvobodilnega boja, z zavestjo ogromnih zmag in velikega uspeha pri našem družbenem razvoju, bomo praznovali praznik vstaje.

Počitniški dom na Rabu že od 13. junija nudi članom našega kolektiva prijeten oddih. Prve skupine, ki so se vrstile, so tudi letos, kot vsa ostala leta zelo zadovoljne in se veselili dni, prebitih na dopustu, rade spominjajo. V juniju ni bil dom polno zaseden, dasiravno so cene oskrbovalnega dne bile nekoliko nižje, vzrok je v tem, da še ni bilo šolskih počitnic.

Iz ekonomskih enot

VALJARNA

V ekonomski enoti valjarne je ODS zasedal 6. junija. Obravnaval je proizvodnjo v mesecu maju in jo primerjal s planom za leto 1963, stanje vložka, naročila, poslovne stroške in pa tekoče zadeve.

ODS je ugotovil, da je bila učinkovita proizvodnja v mesecu maju dosežena s 115,11 %, preračunano v obračunske tone pa s 151,74 %. Tako dober uspeh je valjarna dosegla s tem, da so bili zastoji zelo zmanjšani, saj je od skupnega števila pogonskih ur bil zastoj na grobi progi 2,18 % a na fini progi 5,74 %. Poraba energije je imela valjarna izpod normativov, izplen pa ni bil ravno ugoden, to pa zaradi naročil, ki niso bila najbolj ugodna. ODS je z zadovoljstvom ugotovil, da je obrat presegel 5-mesečni plan v učinkovitih tonah za 0,1 %. Glede naročil letos obrat nima težav, vendar računa, da težave še lahko nastopijo, imajo pa še težave z vložkom.

Ko je ODS obravnaval poslovne stroške obrata valjarne, je ugotovil, da jim je uspelo znižati režijske stroške, (obratovna režija je tudi nižja), prav tako pa tudi stroške remontov. Na splošno je obrat znižal stroške največ z večjo in kvalitetnejšo proizvodnjo, kar je zasluga večjega napora in štednje slehernega zaposlenega v ekonomski enoti.

Finančni uspeh v valjarni je

dosežen v prvem tromesečju z 58,8 % od planiranega.

ODS ekonomske enote valjarne je z delom prvih petih mesecev zadovoljen, vendar smatra, da še niso izčrpane vse možnosti, da se uspeh tako po proizvodnji, kakor po realizaciji še poveča.

ŠAMOTARNA

ODS ekonomske enote šamotarne je na svoji seji pregledal rezultate dela v mesecu maju in ugotovil, da so mesečni plan pri opeki dosegli s 14,6 %, pri malti so pa ostali pod planom za 2,9 %. Pri doseganju finančnega plana so imeli težave zaradi neugodnih naročil. Sprejeli so operativni plan za julij, ki je enak osnovnemu. Obrat šamotarna je dosegel v prvih petih mesecih 44,1 % planirane proizvodnje.

JEKLARNA

V ekonomski enoti jeklarne pa je bil skupni posvet obratovodstva, asistentov in delovodij, kjer so temeljito predelali plan remonta SM peči. Temeljita obdelava plana remonta in pa delitev dela oz. odgovornosti za posredna dela je bila z namenom, da se stroški remonta znižajo, da se skrajša trajanje remonta in da se dela izvršijo kvalitetno. Na skupnem sestanku so analizirali stanje delovne sile in ugotovili, da imajo precej delavcev, ki so zaradi izredno težkih pogojev dela izčrpani in zaradi tega često bolani. Bili so mišljenja, naj se za obrat jeklarne, ki

ima sedaj pet delavcev premalo, sprejme le mlade in zdrave delavce izpod 30 let starosti.

Na koncu posveta pa je imel tov. Logar Zdravko predavanje »Proizvodnja jekla doma in v svetu v primerjavi s Štorami«.

EKSPEDIT

ODS ekspedita je obravnaval splošno problematiko v obratu z ozirom na naloge, ki stojijo pred njimi. Posebno skrb je posvetil HTV službi in uporabi zaščitnih sredstev. Ugotovljeno je bilo, da transportni delavci ne uporabljajo vedno zaščitnih sredstev in pa da zaščitna sredstva v tem obratu hitro propadajo, tako da ne trajajo določeno dobo. Razprava o neizpolnjenosti je pokazala, da je odstotek sicer znižan, vendar je potrebno ukrepati vse, da se še znižajo. Člani ODS so bili mnenja, da v obratu ni delovnih mest za ljudi z manjšo fizično sposobnostjo, zato bi se naj ljudje ki jih zdravnik spozna za manj zmogljive, zaposlili drugje.

ODS je ugotovil, da se je ponovno začelo pijančevanje delavcev v obratu, posebno ob dnevih izplačila osebnih dohodkov, zato naj obratovodstvo vsak primer pijančevanja prijavi v disciplinski postopek. ODS je mnenja, da je treba vse primere najstrožje kaznovati, saj odstotek alkohola v krvi zmanjšuje delovno sposobnost in delavca izpostavlja nesreči.

-ek

Iz kadrovskega poročila

Kadrovsko poročilo o odsotnosti z dela v prvih petih mesecih tega leta izkazuje, da je bilo povprečno število zaposlenih v primerjavi z istim razdobjem lanskega leta za 0,9 % višje, v primerjavi s planom za letošnje leto pa 0,7 % nižje.

Pri tem moramo upoštevati, da je lanskega leta povprečje zaposlenih v prvih petih mesecih za 0,5 % nižje kakor povprečje celotnega leta. Prav tako lahko pričakujemo, da bo zaposlenost v naslednjih mesecih tega leta višja, saj z ozirom na potrebo po novem kadru v obratih že nekoliko presegamo predvideni plan števila zaposlenih.

V prvih petih mesecih je zapustilo podjetje 91 sodelavcev, kar je na višini povprečja lanskega leta. V istem času smo sklenili delovno razmerje z 82 novimi sodelavci. Po mesecih je odšlo iz podjetja in prišlo vanj:

Mesec	Iz podjetja odšlo oseb	Na novo prišlo oseb	Razlika
Januar	10	5	5
Februar	14	17	3
Marec	42	29	13
April	15	20	5
Maj	10	11	1
Skupaj	91	82	9

Tako se je število zaposlenih od 1. 1. do 31. 5. 1963 znižalo za 9 oseb.

Največ ljudi je odšlo iz podjetja v mesecu marcu zaradi odhoda na odsluženje kadrovskega roka v JLA. Prav tako se je v istem mesecu zaposlilo v podjetju največ oseb, ki se je vrnilo iz JLA.

Načini prenehanja delovnega razmerja so različni in jih navajamo v naslednjem statističnem pregledu:

Vzrok prenehanja delovnega razmerja	Število oseb
Odpoved delavca	16
Odpoved podjetja	3
Samovoljno	10
Odhod v JLA	50
Disciplinski odpust iz podjetja	2
Smrt delavca	1
Starostna upokojitev	3
Invalidska upokojitev	9
Sporazumno med delavcem in podjetjem	15
Med preizkušnjo	2
Skupaj	91

Če pa analiziramo vzroke, zakaj je delovno razmerje prenehalo, nam približna analiza pokaže, da so glavni vzroki naslednji:

Vzroki	Število oseb
Stanovanjske razmere	1
Nekorektni medsebojni odnosi	2
Boljši pogoji dela drugje	15
Zaradi solanja	4
Zaposlitev v bližini stanovanja	8
Slab odnos delavca do dela	6
Družinske razmere	3
Starostna upokojitev	5
Invalidska upokojitev	9
Zaradi smrti	1
Odhod v JLA	50
Nedisciplinarnost	1
Zapor	1
Preusmeritev in izužitve poklica drugje	4
Odhod v inozemstvo	1
Neznani vzrok	4
Skupaj	91

To je približna slika stanja brez detaljne analitične obdelave vzrokov, ker niso redki primeri, da delavec resničnih vzrokov ne pove ali pa navaja netočne podatke, kar seveda ni v prid niti delavcu niti podjetju.

Odsotnost z dela

Odsotnost z dela zaradi bolezenskih dopustov v prvih petih mesecih tega leta in višina izplačanih sredstev kot nadomestilo osebnega dohodka.

Mesec	Število izgubljenih dni — bolniški	Višina izplačanega nadomestila OD — hranarina din
Januar	5.187	5.022.041
Februar	2.894	2.855.879
Marec	2.982	5.011.130
April	2.934	2.855.754
Maj	2.965	5.080.961
Skupaj	14.962	14.801.785

Povprečna skupna odsotnost zaradi bolezenskih dopustov in tudi izplačilo hranarine je precej nižje, kot v istem razdobju lanskega leta, kar je predvsem pripisati pozitivnemu učinku letošnje pravočasne preventivne akcije cepljenja proti gripi. To trditev podkrepimo z dejstvom, da je bilo v mesecu marcu letos 45 % nižji stavež, kot isti mesec lanskega leta, v mesecu aprilu pa 29 % nižji.

Odstotno pa predstavlja odsotnost z dela zaradi bolniških dopustov še vedno problem, ker je ta odsotnost previsoka z ozirom na skupno število delovnih dni, saj predstavlja v povprečju za 5 mesecev 5,96 %, od tega odsotnost do 30 dni 3,08 % in nad 30 dni 2,88 % ali po mesecih:

Mesec	% od skupnega števila delovnih dni v mesecu na povprečno zaposlene do 30 dni	% nad 30 dni	% skupaj
Januar	2,18	3,88	6,06
Februar	3,54	2,65	6,19
Marec	3,54	2,54	5,88
April	3,20	2,61	5,81
Maj	3,15	2,72	5,87
Skupaj	povprečno 3,08	2,88	5,96

Nesreče pri delu

Napisali smo že, da je skupno število dni odsotnosti v primerjavi z lanskim letom nižji, ne moremo pa se pohvaliti z odsotnostjo zaradi nesreč pri delu, ker nam indeks 100 lanskega leta izkazuje letos 111,59 odsotnosti in 120,68 izplačanega nadomestila. Po mesecih je bilo izgubljenih delovnih dni in izplačanih nadomestil OD:

Mesec	Izgubljeni delovni dnevi	Izplačano nadomestilo zaradi nesreč pri delu
Januar	460	458.157
Februar	459	487.150
Marec	322	590.158
April	304	541.661
Maj	255	271.072
Skupaj	1.800	1.928.158

Torej 1.800 delovnih dni odsotnosti z dela ali 12 % od skupnega števila odsotnih dni zaradi bolniških dopustov. Izplačano nadomestilo 1.928.158 din ali 15 % od skupne vsote izplačane kot nadomestilo OD.

Porodniški dopusti

Porodniških dopustov je v primerjavi z istim razdobjem lanskega leta za 8 % manj dni, v izplačilih pa za 6 % nižje. Odsotnost z dela in izplačila nadomestila po mesecih pa prikazujemo v naslednji tabeli:

Mesec	Število izgubljenih dni	Izplačano nadomestilo
Januar	208	150.345
Februar	154	109.687
Marec	172	147.292
April	204	164.379
Maj	252	220.276
Skupaj	970	791.981

Torej 970 dni porodniškega dopusta ali 6,6 % od skupnega števila dni odsotnosti. Izplačano nadomestilo pa 791.981 din ali 5,3 % od skupaj izplačanih sredstev kot nadomestilo OD zaradi bolezenskih dopustov.

Od 1. januarja 1963 dalje določa zakon o zdravstvenem zavarovanju, da podjetje izplačuje nadomestilo OD v času bolezenskih dopustov za prvih 30 dni in za stroške zdravljenja zaradi nesreč pri delu iz dela prispevka, ki ga skupščina komunalnega zavoda za socialno zavarovanje odredi podjetju. Ako odredjena vsota ne zadošča, se razlika krije iz sredstev za OD. Ako je izplačil manj, kakor zneske skupno dodeljena vsota, je razlika namenjena uporabi za izboljšanje zdravstvene preventive v podjetju.

Kako potekajo izostanki z dela zaradi bolezenskih dopustov in težine bolezni, oz. čas zdravljenja, nam nazorno prikazuje razmerje izplačil nadomestila OD za prvih 30 dni zdravljenja (plača podjetje) in nad 30 dni zdravljenja (plača Zavod za socialno zavarovanje).

Višina izplačil in razmerje stroškov za nadomestila OD med podjetjem (do 30 dni) in Zavodom za socialno zavarovanje (nad 30 dni) statistično prikazujemo po obratih oz. oddelkih nam izkazuje naslednje:

Obrat — oddelek	Višina izračuna in izplač. hran. do 30 dni	Razmerje izplačil nadomest. OD Podjetje : Zavod v odstotkih
	din	Podjetje : Zavod
Elektroplavž	450.940	79
Jeklarna	882.387	69
Valjarna	1.296.047	66,5
Livarna sive lit.	1.454.479	60
Livarna valjev	41.544	24
Obdelovalnica valj.	215.797	55
Samotarna	567.387	49
Mehanična delav.	455.408	76
Elektroobrat	115.252	46
Modelna mizarna	40.846	11
Promet	414.819	53
Energetski obrat	222.957	44
Gradbeni oddelek	126.501	46
Ekspedit	215.027	62
Laboratorij	121.959	50
Strokov. admin. službe	623.977	29,5
Komunala	264.292	45
Avtooddelek	29.096	16
Skladišče	55.585	55
OTK	148.500	92
Skupaj	7.676.378	52

Torej od skupno izplačanih sredstev kot nadomestilo OD zaradi bolezenskih dopustov je plačalo podjetje 7.676.378 din ali 52 % od skupno izplačanih sredstev v te namene. Razlika med izplačanimi in dodeljenimi sredstvi podjetju nam dokončno še ni znana. Po orientacijskih izračunih dodeljena sredstva za prvih pet mesecev ne bodo zadostovala.

Odsotnost z dela zaradi dopustov in drugih vzrokov

Po planu je predvideno, da naj bi bilo dnevno odsotnih z dela zaradi rednih letnih dopustov

6,77 % zaposlenih. Do sedaj je ta vrsta odsotnosti znatno nižja, kar bo nujno posledica znatno višje odsotnosti v ostalih letnih mesecih. Do 1. 6. je bilo koriščenih

9.326 dni rednega letnega dopusta, kar je 23,7 % letnega plana ali 71,15 % od skupnega števila dni odsotnosti brez bolezenskih izostankov.

Izostanki z dela skupaj brez bolezenskih dopustov

Vzrok izostankov	Število dni	% na skupno število dni	% na leto 1962
Redni letni dopust	9.326	71	102,5
Izredni plačani dopust	850	6,5	102,8
Izredni nepl. dopust	135	1	67,1
Neopravičeni izostanki	126	1	200
Zapor in pripor	272	2	66,2
Ostali izostanki (tečaj, predvoj, vzg., orožne vaje, 4 urno delo itd.)	2.415	18,5	92
Skupaj	15.124	100	99,1

Skupnih izostankov z dela iz gornje tabele in zaradi bolezenskih dopustov je 28.086 delovnih dni ali 11,5 % od skupnega števila delovnih dni. V primerjavi z letom 1962 pa 84,5 %. Primerjava odsotnosti z letom 1962 pa nas

ne sme zavesti v brezbriznost vprašanja odsotnosti z dela zaradi bolezenskih dopustov, moramo upoštevati, da je lanskega leta odsotnost precej višja zaradi epidemije gripe v marcu in aprilu.

Analitična ocena

Iz dosedanjega dela pri analitični oceni delovnih mest smo zabeležili izkušnje po organizacijsko-programski plati in kvaliteti tega tako občutljivega dela.

Priprave del so sicer pravočasno stekle, čeprav so bile težave pri izbiri definicij za posamezne karakteristike in kriterije pogojev. Praksa nam bo pokazala, kje bodo potrebne korekture, predvidevamo pa, da teh ne bo mnogo. Obratne komisije za analitično ocenitev so v večini pravilno pojmovalle definicije, nekaj primerov pa je bilo, da je zaradi nepravilnega tolmačenja definicij bilo nujno ocenitev ponoviti oziroma popraviti. Nekatere komisije v začetku niso našle v definicijah osnovnega pravila — orientacije, ki velja za celotno podjetje. Ti motivi vsekakor opozarjajo na to, da je definicije potrebno še izpopolniti, da bi odpadli vsakršni dvomi pri uvrščanju delovnih

mest. Vendar v skrajnosti tudi tem vprašanju ne bi mogli saj bi se razprave o tem lahko zavlekle v neskončnost.

Postavljeni izdelavni rok bil s strani obratnih komisij pokažen za 12 dni. Komisije proizvodnih obratov, ki imajo razmeroma največ delovnih mest so ob prevzemu nalog zahtevale sicer daljši termin, karakteristično pa je, da so svojo nalogo šili celo pred rokom. Za vzor temu je vsekakor livarna sive litine, ki je poskrbela tudi za kvaliteto dela. Tudi druge komisije v proizvodnih obratih niso mnogo zaostajale, vse pa ob predložitvi gradivo ocenitev. Koliko težavnejša je bila naloga obratnih komisij pri vzdrževanju obratov. Res je, da samovoljni proces vzdrževanja obratov zahteva svojstvene pogoje po različnih delovnih mestih, torej, tudi ocenjevanje ni enostavno. Glede na kvalifikacijski sestav v teh obratih pa naloga ni bila prevelika za odmerjeni čas.

Tu in tam so v obratnih komisijah postavili vprašanje, naj sprejetim definicijam ne upajo. Nič čudnega ni, da so zaradi tega ponekod zaradi neustreznosti uvrstiti delovna mesta eno ali dve stopnji višje, to definicije dovoljujejo. Najbolj pripomba, da so nekatere komisije pozabile na program, ki ga je odobril upravni odbor ZS, po katerem se delo obratnih komisij preveri po posebnih komisijah, ki so dolžne pregledati rezultate z vidika celotnega podjetja. Tu pa je sedaj problem, o katerem bo govora danes, kot pa je postavljen v programu dela.

Posebne komisije, ki so avtorji definicij za vsako karakteristiko posebej, analizirajo podatke obratnih komisij. Administrativno-tehnična služba zbira podatke obratnih komisij, pripravi rangliste po vsaki kriteriju in stopnji zaradi pregleda po tako imenovani horizontalni liniji. Izdelani so tudi statistični prikazi v tabelarnih in relativnih kazalcih, grafični pregledi, prav tako bili korigirani opisi delovnih mest. Posebne komisije (po karakteristikah) morajo celotno gradivo temeljito analizirati, bi spravile v sklad ocenitev zahtev, kot pogoj za kasnejše točkovanje. Nedvomno je, da je delo teh komisij zelo težavno, vendar zato, ker v ta namen ne rejejo žrtvovati rednega delovnega časa, pač pa je delo vezano izključno na nadure, drugič to, ker mora pri spremembah korekturah, konzultirati priznane obratne komisije. Idealno bi bilo, da bi se obratne komisije (vsega je 12) vsak teden dni delajo (Nadaljevanje na 3. strani)

**Dapisujte
v svoje
glasilo!**

Analitična ocena

(Nadaljevanje z 2. strani)

Priloge na analitični ocenitvi, ki bi pri kontinuiranem delu najboljše ujeli objektivna merila odnosov med obrati. Morali bi se odločili za tak način dela, ki bi bil enako učinkovit in ne bi bil koncentriranega — intenzivnega študija. Sicer drži, da imamo napake — nepravilnosti odločitev, ki jih moramo popraviti. Na primer vzemimo definicijo za OD (prali in nečistoča) za prvo serijo, ki pravi: »čisto delo v delavnici ali pisarni«. Zbir ocenitev kaže, da je takih primerov pri nas 161, ali 7,4 % na planirano zasedbo. Ocenitev glede tega verjetno ni realna.

Nadalje vidimo, da je ocenitev ugotovila blizu 700 delovnih mest, ki so različno ocenjena. Na ta delovna mesta so izmed 20 teoretično možnih, ocenjena povprečju za 18 različnih kriterijev. Pri tem delu so komisije morale ugotavljati še zasedbo, tako da je skupno registriranih 34.000 primerov.

Ne to odkriva tudi razlog za posebnost komisije ob postavljenem terminu svoje naloge še niso končale. Poleg usklajevanja ocenitev med obrati morajo posebne komisije delati na dopolnitvah definicij, da bi dokončana ocenitev delovnih mest bila čim pravilnejša osnova za kasnejše izračunavanje točk. Poglejmo si ob tej priliki še druge motive.

Po pravilniku o formiranju in delitvi OD, sprejetem v letu 1962, je predvidena zasedba za skupno 2170 delavcev. Obratne komisije so ob sodelovanju s zadevnimi oddelki in obrati ugotovile potrebo za 2209 delavcev, obakrat pri enakih proizvodnih nalogah. Dejanska zasedba je sedaj 1950.

Točno je, da so nekatera delovna mesta še odprta, nezasedena, da je v bodočnosti zasedba upravičena. O teh razpravljajo upravni odbor ŽS, ki je medtem nekaj novih delovnih mest že odobril. Vendar pri tako ravnotežni registraciji potreb lahko zaidemo v drugačne težave. Vzemimo primer, da je pri enakih

proizvodnih nalogah in pri enaki vrednostni (ne točkovni!) masi OD različna zasedba. Iz naslednjih kazalcev lahko razberemo, kako bi upadal osebni dohodek, pri čemer jemljemo za osnovo sedanjo zasedbo.

Pri dejanski zasedbi 1949 100	
pri zasedbi 2000	97,5
pri zasedbi 2050	95
pri zasedbi 2100	93
pri zasedbi 2209	88,5

itd.

Posledica takih nerazčiščenih vprašanj bi seveda pri analitični ocenitvi pomenila tudi napačne izračune, saj gre za delitev točkovne mase, za to pa ni vseeno, ali je vredna 100 ali samo 88 din.

S problemom je komisija za anal. ocenitev seznanila upravni odbor ŽS, ki je sprejel ustrezni sklep, da se ugotovijo realne potrebe po zasedbi ob načelu, da lahko opraviči povišanje z izjemo nekaterih splošnih služb, ki jih v organizacijsko tehničnem pogledu še potrebujemo.

Ali drug problem! Analiza delitve po sedanjem Pravilniku OD je pokazala določene utesnjenosti med posameznimi delovnimi mesti. Tu ne gre toliko za nivo kot za vplive, ki so jih povzročile tkvz. fiksne točke po regresivni tablici, s katero se je reševal problem nižjih osebnih dohodkov. Te spremembe so bile izvršene na priporočila družbenih organov. Z novo analitično ocenitvijo naj bi se dosegli ustreznejši odnosi, ki segajo v sam problem delitve čistega dohodka. S pojasnilom, ki ga je komisija za analitično ocenitev dala upravnemu odboru ŽS, bo glede tega doprinešena rešitev, ki bo pomenila generalno linijo - politiko delitve OD, osnovo za vsa nadaljnja izračunavanja.

Nič manj aktualno ni vprašanje uveljavitve določenih korektur, če nam ekonomski izračuni tako kažejo. Ob pomoči tozadevnih analiz bo UO obravnaval višino sredstev, ki naj bi se prelilo v OD. Hkrati s tem bo UO odločil, kdaj in v kakšni obliki naj se eventualna korektura UO izvrši. O tem pričakajmo razprav pri organih samoupravljanja.

S konkretnjšim primeri ocenitev po obratnih komisijah in ugotovitvah posebnih komisij se bomo oglašili, ko bodo podatki na razpolago.

Ena izmed akcij

Bilo je leta 1944. Vroči septembrski dnevi in soparne noči. Naša XIII. brigada Mirka Bračiča katere komandant je bil Knežević Milenko, ki je tedaj štela okoli 1.300 borcev, se je odločila, da likvidira postojanko Kozje. Komandant Milenko je določil 9. september za dan akcije in razdelil brigado po bataljoni. Vsak bataljon je imel svojo nalogo.

Postojanka Kozje, v kateri so bili poleg nemške policije in vermansafta še nekateri nemčurji, je bila dobro utrjena. Upali smo, da bomo z nenadnim napadom z vseh strani hkrati uspeli postojanko zavzeti v prvem naletu. Zato smo z naših položajev odšli iz Zagorja skozi Pilštanj z vodičem, ko se je začelo mračiti. Pohod je bil pripravljen v največji tajnosti, da ne bi sovražnik zvedel za naše namene. Bataljoni so se razdelili blizu Kozjega vsak s svojo nalogo. Drugi bataljon napade policijo, tretji bataljon postojanko vermansafta, prvi bataljon pa pripravi zasede na cestah, ki vodijo v Kozje, obenem pa naj bo pripravljen priskočiti na pomoč, če bi bilo potrebno. Napad je bil dogovorjen na znak eksplozije mine, ki bi naj bila izstreljena iz minometala s položaja v bližini Kozjega. Toda dobro organizirana akcija je imela slab začetek. Vodič, ki je vodil borce do Kozjega in pozneje drugi bataljon proti utrdbi policije, je borce izdal pred policijo in akcija se je pričela prej, pred dogovorjenim znakom. Padle so prve žrtve iz naših vrst. Sovražnik je bil opozorjen in kaj kmalu videl nevarnost, ki mu preti. Organiziral je pravočasno svoje sile, s tem pa nam je prekrizal račune za naš predvideni napad. Srdito se je branil. Niti naši juriši, močno obstreljevanje, žrtve tovarišev, ki so se prebili v bližino sovražnikove obrambe in metali vanje bombe, niso zlomili odpora.

Treba je bilo ukreniti nekaj, s čimer bi ta odpor zlomili. Komandant se je odločil za miniranje bunkerja, ki je onemogočal vsako našo akcijo. Za to akcijo so izbrali mene. Skrbno sem si pripravil razstrelivo, si ga privezal okrog pasu in se pod okriljem močnega koncentričnega ognja naših borcev počasi pre-

bijal proti bunkerju. Vse je bilo odvisno od izvršitve moje naloge. Zavedal sem se tega in bil trdno odločen, da jo izvršim, pa četudi za ceno življenja.

Uspelo mi je po skoraj enournem plezanju s tovorom eksploziva priti pod bunker. Odvezal sem si ga in ga previdno namestil

pred lino, iz katere je sikala strojnica.

Prizgal sem vžigalno vrstico in se previdno umikal. Toda še pre-

den sem dosegel varen zaklon, sem jo skupil. Močna detonacija mi je povedala da je naloga opravljena in da je odprt prehod našim borcem, ki so nato z jurišem likvidirali to gnezdo. Sovražnik je začel panično bežati. Nekaterim je uspel beg, druge je na begu doletela smrt, veliko pa smo jih ujeli.

Plen po končani akciji je bil obilen. Poleg orožja in municije smo zajeli tudi mnogo hrane in obleke. Iz skladišč smo pobrali naropano blago iz okoliških krajev in ga vrnilo prebivalstvu. Sredi Kozjega je bil organiziran miting, kjer so slavili zmago nad sovražnikom. Naš uspeh je okrepil zaupanje v našo borbo in priključilo se je mnogo prostovoljcev iz Kozja in okolice v naše vrste. Jaz se tega slavlja nisem mogel udeležiti. Težko ranjen pri izvrševanju svoje naloge sem bil kmalu pripeljan v bolnico v Jurkloster, kjer sem bil tri mesece. Takoj po okrevanju sem se pridružil borcem, s katerimi sem vršil nove akcije, ki sem jih vedno uspešno zaključil. Fidler Martin

Koliko je vreden vodovod

Nedaleč iz Štor je zraslo pred nekaj leti majhno naselje, ki ga po domače imenujemo »Draga«. To naselje smo si zgradili predvsem delavci iz Železarne in s tem rešili stanovanjski problem sebi in družbi. Za vsakega posameznika je takrat velik dogodek, ko se lahko vseli v svojo lastno hišo, a kljub temu, da imaš vse še tako lepo in moderno urejeno, imaš občutek, da še vedno ni vse v redu, če v hiši nimaš napeljane zdrave pitne vode.

Že od vsega začetka gradnje našega naselja smo imeli edino željo: priti čimprej do vode. Skozi naše naselje teče majhen izvir, katerega smo imeli namen koristiti pozneje za vodovod, vendar sami tega nismo zmogli, zaradi česar smo se obrnili na krajevno skupnost s prošnjo, da nam priskoči na pomoč ter nam z našo pomočjo skuša rešiti problem vode. Krajevna skupnost je takoj poslala v našo vas svojo komisijo za komunalno ureditev, ki si je ogledala na kraju samem izvir vode, obenem se pogovorila z vaščani ter istočasno sestavila predračun gradbenih del. Predračun gradbenih del tega vodovoda je bil prilično visok, saj bi stal vodovod preko milijon dinarjev, kar pa krajevna skupnost ne bi zmogla dati iz svojih lastnih finančnih sredstev, zato je bilo sklenjeno, da vaščani prispevamo svoj lastni delež v obliki prostovoljnega dela.

Gradbena dela so se pričela že v zgodnji pomladi in sicer naj-

prej z izkopom rova za polaganje vodovodnih cevi, a pozneje z izkopom samega rezervoarja za zajetje vode. Vsa strokovna dela so izvršili strokovnjaki, ki jih je plačala krajevna skupnost iz svojih sredstev, ostala dela pa smo opravili sami. Vodovod je bil zgrajen v rekordnem času, saj so vsa dela trajala le nekaj več kot tri mesece.

Otvoritev vodovoda smo imeli dne 27. 6. 1965, katere so se udeležili tudi člani krajevene skupnosti tovariš Trnovšek Ivan, Korosec Ignac in Mlakar Franc. Kot zastopnik Železarne se je svečano udeležil tovariš Markovič Rajko.

Na otvoritvi je najprej spregovoril član gradbenega odbora tov. Mlakar. Zahvalil se je v imenu prebivalcev »Drage« vsem, ki so kakor koli pripomogli h gradnji vodovoda, posebno pa še krajevni skupnosti in Železarni Store. V imenu Železarne Store je spregovoril tovariš Markovič in poudaril, da naj bodo vaščani še v nadalje tako složni, kot so bili pri reševanju stanovanjskega problema, gradnji sedanjega vodovoda, kar jim bo zagotovilo, da v najkrajšem času uredijo tudi prepotrebno cesto skozi naselje.

Predstavniki krajevene skupnosti je navzočim razložil, kako izgleda končni obračun dela. Vaščani so s svojim delom prihranili krajevni skupnosti 650.000 din, saj so v ta namen opravili preko 700 prostovoljnih delovnih ur.

Kdo je odgovoren

Oset Franc, žerjavovodja, je k članku »Kdo je odgovoren«, objavljenem v »Štorskem Železaru« v oktobrski številki postavil vprašanje, kdaj bodo odstranjene določene pomanjkljivosti, ki jih kot žerjavovodja tudi sam občuti. Opozarja na obljubo komisije, da z delom prične na pomlad 1965, situacija pa je prej kot slej vedno ista.

Na zastavljena vprašanja bo uredništvo odgovorilo v naslednji številki z razloga, ker na poslani dopis tov. Oseta (1. julija 1965) v roku dveh dni ni bilo moč zbrati odgovorov od pristojnih strokovnih služb. Hkrati tovarišu Osetu sporočamo, da smo takoj posredovali vsem merodajnim či-

niteljem v podjetju njegove, po našem mnenju zelo upravičene zahteve.

ZAHVALA

Ob težki izgubi moje mame
TEODOROVIC MARIJE

se iskreno zahvaljujem vsem tistim, ki so mi izrazili sožalje ter mi stali ob strani v najtežjih trenutkih.

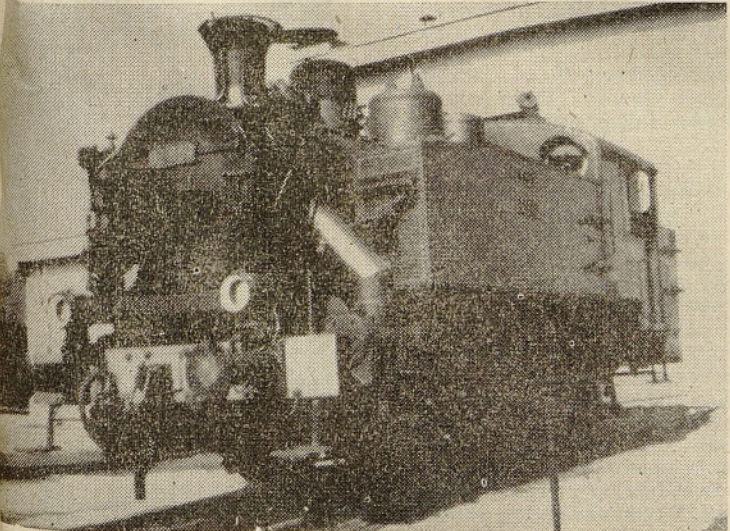
Posebna zahvala upravi osnovnih sredstev Železarne Store za darovani venec.

Anica Jurovič

Dobili smo novo lokomotivo

Po sklepu centralnega delavkega sveta in na predlog obratovodstva prometa je bila v juniju mesecu nabavljena parna lokomotiva za normalnotirni železni-

nosi ena izmed njih (lokomotiva št. 12) letnico izdelave 1915 in da je letos dopolnila 50 let. Obratovodna doba parnega kotla je podaljšana samo do junija 1964, na-

kar se mora kotel odstaviti iz obratovanja. Tudi spodnji ustroj lokomotive zahteva drugo leto generalno popravilo.

Pojavilo se je vprašanje, ali popolnoma obnoviti sedanjo loko-

motivo štev. 12 in nabaviti nov parni kotel, ali nabaviti malo rabljeno parno lokomotivo novejšega tipa, primerno za naše razmere. Hoteli smo nabaviti tudi Diesel lokomotivo, vendar zaradi visoke nabavne cene, zaenkrat takšna lokomotiva še ni prišla v poštev. Z ozirom na ugodno ponudbo »Jugokomercije« smo se odločili za nakup parne lokomotive od tovarne »Natron« v Maglaju. Nabavljena lokomotiva je izdelana leta 1960 v Tovarni lokomotiv v Slavonskem Brodu in je bila v eksploataciji v tovarni »Natron« v Maglaju. Zaradi specifičnosti proizvodnje v tovarni »Natron« (celuloza — papir) lokomotiva iz požarnovarnostnih predpisov ni mnogo obratovala ter so jo zaradi tega prodali.

Lokomotiva je izrazit tip maverke ter zato primerna za premikalno službo v Železarni. Teža lokomotive je 48 ton, osni pritisk 16 ton, trikrat vezana, dovoljeni najvišji delovni pritisk 14 kg/cm², premer koles je 1.370 mm, razsvetljava je električna, zračna zavora, mazanje je centralno. Cilindrska vlečna sila je 6.500 kg, adhezijska vlečna sila 7.500 kg.

Pri poskusni vožnji v Železarni je lokomotiva pokazala zelo dobre rezultate, zlasti pri dostavljanju tovora na elektroplavž, saj je z lahkoto porinila 9 naloženih voz t. j. 270 ton preko vzpona proti plavžu z normalno hitrostjo, predpisano za naš industrijski tir.

V mesecu juniju 1963

Novo sprejeti člani kolektiva

Brglez Franc, NK delavec, šamotarna; Antlej Franc, KV mizar, gradbeni oddelek — tesarji; Kozole Cecilija, kuharica KV, Počitniški dom na Rabu; Klepej Anton, NK delavec, je-klarna; Leskovšek Jožef, delavec NK, jeklarna; Teržan Mihael, NK delavec, jeklarna; Ohnjec Ivan, delavec NK, ekspedit — skladišče; Zaler Franc, NK delavec — progovna skupina na prometu; Krevs Marija, NK delavka, komunalni oddelek; Kresnik Marija, NK delavka, komunalni oddelek; Škornik Marija, NK delavka, komunalni oddelek; Ferme Maks, NS uslužbenec, mehanična delavnica; Kukovič Ivan NK delavec, gradbeni oddelek — tesarji; Barukčič Kazimir, NK delavec, valjarna; Ceter Albin, NK delavec, valjarna; Raba Ivan, NK delavec, elektroplavž; Jelenc Ivan, NK delavec, elektroplavž; Ojsteršek Ivan, NK delavec, šamotarna; Brečko Franc, NK delavec, livarna sive litine; Zalokar Vid, NK delavec, livarna sive litine; Mernik Janez, NK delavec, livarna sive litine; Gračnar Janez, NK delavec, šamotarna; Vrečko Anton, NK delavec, šamotarna; Romih Jurija Ivan, NK delavec, šamotarna; Pajk Franc, NK delavec, valjarna; Zagar Ivan, NK delavec, valjarna; Lavriha Rudolf, NK delavec, gradbeni oddelek — zidarji; Lončar Primož, NK delavec, valjarna; Peček Jožef, NK delavec, valjarna; Mlinarič Ivan, delavec NK, elektroplavž.

Odšli iz podjetja

Fideršek Adolf, delavec NK, je bil zaposlen v valjarni, odšel sporazumno s podjetjem; Horjak Jože, paznik ogrevalca v livarni sive litine, je samovoljno zapustil delo; Oberski Alojz, KV premikač na prometu, odšel v preizkusni dobi; Leskovšek Jožef, NK delavec v jeklarni, odšel v preizkusni dobi; Ribezelj Justina, KV bolničarka v obratni ambulanti, je samovoljno zapustila delo; Zalokar Vinko, čistilec gredic v valjarni, je odšel po lastni želji; Vodeb Franc, delavec adjutaze v šamotarni, je odšel po lastni želji; Brečko Franc, NK delavec v livarni sive litine, je odšel v preizkusni dobi; Frece Franc, NK transportni delavec na ekspeditu, je samovoljno zapustil delo; Zagar Ivan, NK delavec v valjarni, je odšel v preizkusni dobi; Melinc Ivan, sušilec gline v šamotarni, je odšel po lastni želji.

Naraščaj v družini so dobili

Marcen Štefka, delavka v komunalnem oddelku in Marcen Rudolf, delavec na elektroplavžu; Mulej Ivan, delavka v komunalnem oddelku in Mulej Jernej, delavec v šamotarni; Lipovšek Vlado iz valjarne; Arlič Martin iz elektroplavža; Plahuta Anton iz jeklarne; Kos Julijan iz ekspedita; Verk Hinko iz livarne sive litine; Sivka Martin iz OTK. Cestitamo!

Poročili so se

Strnad Jožefa, delavka v komunalnem oddelku — okrepčevalnici in Felician Alojz, delave iz livarne sive litine; Zaberl Anton iz valjarne; Rozman Anton iz livarne sive litine; Močnik Zvonko iz OTK; Mlakar Daniel iz livarne sive litine; Recko Ivan iz šamotarne. Cestitamo!

Izostanki

Zaradi bolezni je bilo izgubljenih 2.662 delovnih dni, zaradi rednega letnega dopusta 2.350, zaradi izrednih dopustov 162. Zaradi neplačanih, izostankov 21, zaradi neopravičenih izostankov 21, zaradi ostalih izostankov 596 delovnih dni, torej skupaj 5.812 delovnih dni.

Nezgode

VALJARNA:

Plavštajner Anton je delal pri previjanju tlačnega vijaka. Pri tem je drog zdrnil in mu padel po glavi in hrbtu. Gračner Anton, dvigalec na 1. ogroditu. Pri valjanju angota ni takoj prijel, ter mu je šele pri tretjem poskusu uspelo poriniti ingot, ki je bil zakriviljen, med valje. Takrat pa imenovani ni pravočasno umaknil dvigalnega kavla, ki ga je udaril po rebrih in obeh rokav. Pajk Ivan je vlagal gredice v plamenično peč. Pri tem ga je sodelavec z gredico, katero je peljal s kleščami od peči k progi, opekel pod kolonom desne noge.

LIVARNA SIVE LITINE:

Košir Milan je z žerjavom prestavljal polno ladjo zlomnine na drugo kup zlomnine. Pri tem se je na kupu odkrušil kos železa in mu odletel v čelo.

EKSPEDIT:

Bouha Vili si je pri dviganju železa na federal poškodoval podlakti desne roke.

KOMUNALNI ODDELEK:

Petek Jože je izsipaval smeti v jamo. Pri tem je z roko zadell v ročaj pokrova jame tako, da mu je stisnilo prst med posodo in ročaj.

Kocman Olga je s sodelavko prenašala 50-litrski lonec z vročim čajem. Na loncu se je odrgala ročka, čaj se ji je polil po nogah, kjer je dobila opekline.

Mesec junij je po stanju nezgod isti kot v lanskem letu, ko je bilo ravno tako sedem nezgod.

Posebej je potrebno ob polletju omeniti elektro obrat, ki je že drugo leto brez vsake nezgode, čeprav je potencial nevarnosti zelo velik. Letos pa ko brez nezgode še livarna valjev, modelna mizarna in gradbeni oddelek.

Filmi v Štorah

20. in 21. julija: italijanski film »VOJNA SE NADALJUJE«
27. in 28. julija: ameriški film CS — barvni — »CAS ZIVLJENJA IN CAS SMRTI«
3. in 4. avgusta: madžarski film »LJUBEZEN NA RAZPOTJU«
10. in 11. avgusta: ameriški film »KO JE KRALJEVALA KOMEDIJA«

Obvestili

Perspektivni razvoj podjetja in vedno večje zahteve po srednje, višje in visoko strokovnem kadru nam narekuje, da bomo za šolsko leto 1963/64 dodelili nove štipendije študentom na šolah. Po še ne dokončnih podatkih predvidevamo, da bomo štipendirali ljudi, ki se šolajo v naslednji strokovni smeri in šoli:

Fakulteta	Višja šola	Srednja šola
Metalurgija	10	18
Strojna	1	—
Elektro	1	—
Kemična	2	—
Fizika	1	—
Ekonomsko-komercialna	3	2
Ekonomska	1	4
Skupaj	19	24

Pri izbiri kandidatov bodo pod enakimi pogoji imeli prednost člani kolektiva in njihovi svojci — otroci članov našega delovnega kolektiva.

Za šolsko leto 1963/64 je naše podjetje razpisalo sprejem učencev v poklicno šolo za naslednje poklice:

Poklic	Število učencev
Kovinostrugarjev	40
Rezkalca	2
Strojni ključavničarji	25
Kovača	2
Livarji — kaluparji	19
Električarji	15
Topilci	7
Tehnični kontrolorji — specializacija	19
Šamotni zidar	1
Skupaj	128

V glavnem se bodo vsi učili poklica v Šolsko-industrijskem kovinarskem centru v Štorah, le za električarje je predvideno šolanje v Elektrogospodarski šoli v Mariboru.

Rok prijave je sicer potekel, ker pa je dosedaj prispelo še sorazmerno malo prijav, smo priporočili podaljšati rok do 25. julija t. l.

Pogoj za vpis je uspešno zaključeno osemletno osnovno šolanje.

Kandidati za sprejem morajo predložiti:

1. Lastnoročno napisano priložje — kolkovano s 50 din.
2. Zadnje šolsko spričevalo.
3. Izpisek iz rojstne matične knjige.
4. Lastnoročno napisan življenjepis.

Prošnje pošljite kadrovskemu sektorju podjetja do navedenega roka. Učenci iz oddaljenih krajev bodo lahko stanovali doma učencev Štore. V času lanka prejema učenci mesečno nagrado.

Sodelavci, izkoristite to priložnost in usmerjajte vaše otroke poklice.

Tokrat zopet prvi!

V četrtek, dne 27. junija je bilo na igrišču »Olimpa« v Gaberju občinsko tekmovalno članov industrijskih gasilskih društev iz celjske občine. Nastopilo je pet ekip s 45 člani.

Tekmovalci so tekmovali v teku na 100 metrov v polni opremi z bremenom, vezanju vozlov, meta-

gimi. S tem rezultatom so naši gasilci postali občinski prvaki leta 1963 in se bodo potegovali septembra meseca na okrajno tekmovalno v Preboldu za naslova najboljšega društva v celjskem okraju.

Tekmovalci, katerega organizacijo je občinska gasilska zveza.

nju vrvi, hitrem oblačenju, mokri vaji z motorno brizgalno in odgovarjanju na vprašanja iz gasilske službe v industriji.

Najpeč, to je 825 točk, so dosegli gasilci iz naše železarnice pred Tovarno emailirane posode 815,5 točk, Cinkarno 704 točke in dru-

župala gasilcem Tovarne emailirane posode v Celju, je zelo dobro potekalo in pokazalo, da naši štorki gasilci še vedno napredujejo. Na okrajnem tekmovalnem v Preboldu jim pa želimo mnogo uspehov z željo, da se plasirajo kar se da visoko.

DIHALNA NAPRAVA NA STISNjeni (KOMPRIMIRANI) ZRAK

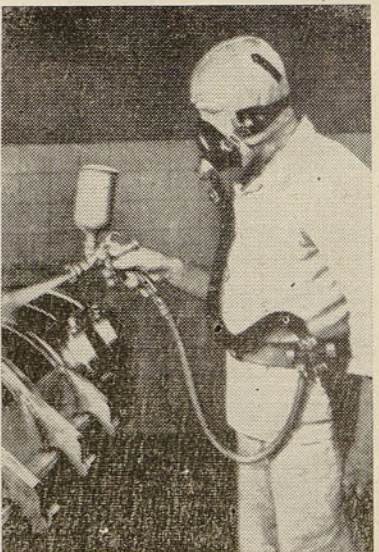
Ta naprava se lahko uporablja pri vseh takih delih, kjer se pojavljajo zdravju škodljivi plini, hlapi in pare, posebno pa pri delih v raznih kanalih, plinovodih, zaplinitvenih cisternah, jaskih itd. Uporabnik naprave dobi za dihanje potreben zrak iz cevovoda. Stisnjeni zrak prihaja po

Kako se zavarujemo pred strupenimi plini

ko ventila za izdihavanje na prostu.

Glavni deli dihalne naprave so: polmaska, komplet maska, havba, dihalna cev, regulirni ventil, sklopka, cev za stisnjeni zrak, oljni filter in cevovod za dovod stisnjenega zraka. Polmaska zapira nos in usta ter jo smemo uporabljati le v prostoru, kjer so manj strupeni plini. Če je računati na delovnem mestu z nevarnimi strupi za dihanje, tedaj je treba uporabljati kompletne maske in ne polmaske. Polmaska je narejena tako, da se znotraj nje med izdihavanjem kondenzira del izdihane vlage, ki naraste na 50 do 60 % in preprečuje neprijetne stranske pojave, kot n. pr. osušenje ustnic, draženje gornjih sluznic itd. Kadar gre za delo pri zelo strupenih plinih ali parah, oziroma kadar moramo poleg dihalnih organov zaščititi še oči in obraz, takrat uporabljamo kompletne maske. Pri delu z raznimi jedkimi snovmi, kjer so poleg dihalnih organov in oči ogroženi še glava, vrat, in slično, je treba vzeti havbo, ker je ta zavarovana proti obrizgavanju s kislinami ali lugi, zaradi svoje gumirane konstrukcije.

Z regulirnim ventilom lahko delavec regulira količino dotekajočega zraka. Ventil ima tudi

Zaščita in uporaba dihalne naprave na stisnjeni zrak pri plesaknju z nitrolaki

nalogo, da varuje masko pred eventualnimi sunki, ki jih povzroča zrak v dovodni cevi. Delavec, ki je opremljen s tem aparatom si regulira potrebno količino zraka z regulirnim ventilom sam. Če je premalo zraka se stopnjuje upor v dihanju, če

je količina zraka prevelika, pa upor izdihanja. Tako delavcu ni težko najti načina pravilnega dotoka zraka.

Oljni filter ima nalogo, da čisti zrak pred oljnimi hlapi in drugimi umazanijami. Omogoča tudi da je zrak brez vonja in da ga je mogoče vdihavati.

Oljni filter je uporabljen do 500 obratov na uro, oziroma se mora vložek v filtru zamenjati, kadar začne zrak dihati po olju.

PRAKTIČNA UPORABA DIHALNE NAPRAVE

Sestavimo sklopko z regulirnim ventilom in to dovolj tesno, priključimo zrakotlačno cev z regulirnim ventilom in zapremo ventil. Nato odpremo pipo na cevovodu za stisnjeni zrak. Končno priključimo rebrasto cev s polmasko, masko ali havbo in odpremo reducirni ventil. Sele nato namestimo eno od navedenih mask, pri čemer moramo paziti, da maska dobro tesni. Tesnost maske kontroliramo tako, da zapremo dovod zraka, če v tem primeru še lahko dihamo, je znak, da maska ne tesni in jo moramo pritrditi z jermeni. Pri samem delu moramo paziti, da ne stiskamo rebraste cevi, ki spaja masko z ventilom ob trde

predmete, ker bi jo s tem poškodovali.

Ta dihalna naprava pa je vezana na dovod stisnjenega zraka in se lahko uporablja le tam, kjer obstoja dovod istega. Pri nas je zaenkrat ta naprava na

V prejšnji številki. Zelezarja je bil opisan aparat za merjenje količine plinov, s njeno sliko pa prikazuje način, kako pripravljamo tesnost plinskih naprav

meščena le na elektroplavžih, lahko bi se pa uporabljala tudi v obdelovalnici valjev pri pleskanju valjev in drugod, kjer zaradi nitrohlapih in zaradi drugih plinov oteženo oziroma ogroženo normalno dihanje.

Uporaba zaščitne havbe

cevovodu skozi oljni čistilec, od tod skozi regulirni ventil v masko. Izdihani zrak pa odteka pre-